

L'ALFABET

A	<i>a</i>	N	<i>ena</i>
B	<i>be (alta)</i>	O	<i>o</i>
C	<i>ce</i>	P	<i>pe</i>
Ç	<i>ce trencada</i>	Q	<i>cu</i>
D	<i>de</i>	R	<i>erra</i>
E	<i>e</i>	S	<i>essa</i>
F	<i>efa</i>	T	<i>te</i>
G	<i>ge</i>	U	<i>u</i>
H	<i>hac</i>	V	<i>ve (baixa)</i>
I	<i>i</i>	W*	<i>ve doble</i>
J	<i>jota</i>	X	<i>xeix o ics</i>
K*	<i>Ca</i>	Y**	<i>i grega</i>
L	<i>ela</i>	Z	<i>zeta</i>
M	<i>ema</i>		

* Emprat solament en paraules d'altres llengües o abreviatures convencionals: *kàiser, kamikaze, km, watt, wagnerià, etc.*

** Emprat solament a dins del dígraf *ny*: *companyó, campanya, cunyat, vinya, enginyer, canya, muntanya, etc.*

LES VOCALS

A

Té sempre el mateix so, com en italià, sigui en posició **tònica**, sigui en posició **àtona**:
casa, pas, prova, gerra, car, farina, pera.

VOCAL TÒNICA

En una paraula polisíl·laba, és la vocal de la síl·laba que és pronunciada amb més força, on la veu resta un poc de més.

VOCAL ÀTONA

En una paraula polisíl·laba, totes les altres vocals no tòniques.

Si és tònica pot ésser oberta [ɛ] (*ver, terra, peu, deu [10], serra, set [7], melsa*) o tancada [e] (*festa, meu, set, pes, veu, pega, arreu*).

Si és àtona, se neutralitza pronunciant-se normalment [a]: *embut, pare, mare, meitat, sostre, encara, pessic, mesura, escombra, gendre, Caterina, Teresa, Esteve, resposta, dimecres, divendres.*

E

* * *

En alguerès hi ha casos d'e àtona pronunciada [i]: edat, pensió, seminari, Cecília, Felip, estiu, llegir, decidir, defendre, atrevir, xeminera, vestimenta.

També hi ha casos d'e àtona pronunciada e oberta [ɛ] o tancada [e]: benefici, calendari, setanta, debades, eliminació, endemà, endedemà i sendedemà, gentil, general, feesa, gentalla, higiene, hipòtesi, però, televisió, veritat, auge.

Hi ha paraules en les quals la e àtona pot ésser pronunciada, segons lo parlant, [a] o [i]: rebaixar, destruir, mentir, respecte, denúncia, permís, recibir, revolució.

I

Té sempre el mateix so [i] sigui en posició tònica, sigui en posició àtona: *idea, candi, bic, i, iaio, pinta, criteri, amic.*

O

Si és tònica pot ésser oberta [ɔ] (*cosa, bo, obra, col, so, cor, bota, tro, foc*) o tancada [o] (*dos, só, fórmula, amor, bomba, poma, tot, Ramon*).

Si és àtona, se neutralitza normalment en [u]: *bolet, botiga, carro, color, companyia, cosí, dolor, ferro, fondo, ganxo, Joan, Josep, local, manco, poal, Torí, Nàpols.*

Hi ha casos on se mantén sense canviar en [u]: *poesia, moto, noranta, foto, col·lega, homologar, col·laborar, oral, normal.*

U

Té sempre el mateix so, com en italià, sigui en posició tònica, sigui en posició àtona: *abundant, dur, unitat, fum, universal, nu, punta, cru, pur, u.*

EXCEPCIONS

Les paraules hospital, moment i obscur se pronuncien respectivament [aspi'tal], [ma'mentu] i [as'kur], cosa que, però, no ne té de modificar la grafia.

Modernament, en la pronúncia algueresa, s'és transformada en [i] la i de les paraules aigua, aiguada, aigüer, aigüeta, caiguda; i la de les formes verbal de caure: caic, caigui, caiguis, caigui, caiguem, caigüeu, caigüin, caiguessi, caiguessis, caiguessi, caiguéssim, caiguéssiu, caiguessin, caigut, caiguda, caiguts, caigudes. Això no ne té de modificar la grafia correcta amb i.